

'सामाजिक न्यायया लागि संवेदनशील जुइमा: मातृभाषा पत्रकारिता विकास यायत रवाहालि यायगु जुइ'

लहना संवाददाता

वाणिज्य, भूमी लिसें सामान्य प्रशासन मन्त्री रामकृष्ण चित्रकारं जातीय विविधतायात सम्बोधन व सामाजिक न्यायया लागि पत्रकारिपं संवेदनशील जुइमा:गुलि बः बियादीगु खः। वय्कलं समावेशी पत्रकारिताया विकास व मातृभाषा पत्रकारिताय् न विकास याये माःगु विषय राज्यं ध्यान बियामच्चंगु ध्यादीगु। वय्कलं थःम्हं थःगु ख्यलं फुचाःकथं मातृभाषा पत्रकारिताया विकासया यायगु निर्ति तिबः बिङु न उगु ज्याइवलय् उद्घोष यानादिल।

शनिवा: चैंय ज्यू नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूया फिर्निक्वःगु दैमुँज्याया उद्घाटन सत्रयात सम्बोधन यासें मन्त्री चित्रकारं आन्दोलन व संघर्षपाखे वःगु उपलब्धियात संस्थागत यायत व प्रदेशयात चलायन मान दयकेत सरकार जिम्मेवार जूया न्ह्यावनेमा: धका ध्यादीगु खः। सञ्चारमाध्यम समावेशी दयकेगु ज्याय् प्रदेश सरकारपाखे थःम्हेसिया माःगु पला: न्ह्याकाच्चनागु दु धका ध्यादीसे समाज विकासया लागि जनउत्तरदायी स्वस्थ पत्रकारिताय् बःबियादीगु खः। वय्कलं संघियतां देश स्वनिइ माखु बिकास जुझा हलिमयय् संघियता दुगु

देश यको बिकास यानाच्चंगु दु धका ध्यादीगु खः।

नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघया केन्द्रीय अध्यक्ष गजुरधन राई न पत्रकारिता ख्यलय् समावेशी दयकेगु निति नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूनापं फोनिजं राज्ययात मदिकक ध्यानाकर्षण यानाच्चनागु दु धका ध्यादिसे समावेशी राष्ट्रिय एकता, सामाजिक सद्भावयात अभ बलाकी ध्यादीगु खः। नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार दबू न मागु कर्थं ज्या यानावया च्चनागु दु धका ध्यादीसे नेपाल पत्रकार महासंघया अध्यक्ष सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठ, न्हापा मातृभाषा पत्रकार धर्मादित्य धर्माचार्ययात लुम्कादिसे करिब १५ दाँलिपाया अभियान लिपा नेपाल पत्रकार महासंघ समावेशी कर्थं न्ह्यानाच्चनाइ धका ध्यादीगु खः।

सुनील महर्जन, उपाध्यक्ष सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ महासंघया के.के. मानन्धर लगायतपिन्स प्रेस स्वतन्त्रताया अभ्यासया लागि सञ्चारमाध्यम समावेशी जुया थीथी जातजाति व भाषाभाषीया स: थ्येका वयाच्चनागु व मातृभाषा पत्रकारिताया विकासका लागि राज्यं ध्यान बिङमागुलि बः बियादीगु खः।

फोटो पत्रकारिता सिरपा फोटोपत्रकार बुद्धशरण शाहीयात व विजयगम कर्मचारी निस्वानादीगु श्रीरामस्मृति पत्रकारिता सिरपा ख्यपया पत्रकार रेणु त्वानावासुपिन्त महितइ फिर्दु: नाप हनापौ लःल्हागु खः।

अथेहे नेपाल न्हापाम्ह त्रिपिटकाचार्य नापं २००१ यू तत्कालीन प्रधानमन्त्री जुद्ध शम्शेर देशं पितिना छ्वःपिं च्याम्ह भिक्षु मध्ये छ्म्ह भिक्षु कुमारकाश्यप महास्थविरया नामयू भिक्षु कौण्डन्यं स्थापना यानादीगु भिक्षु

खुम्ह पत्रकारस्थात सिरपा

उगु ज्याभ्वलय् वाडमय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशी स्मृति पत्रकारिता पुरस्कार उज्यालो रेडियो नेटवर्क लिसे नेपालमण्डल टेलिभिजनयू क्रियाशील वरिष्ठ सञ्चारकर्मी सिलिभ्या राजोपाध्याययात, बाबुराजा ज्यापू

ल्यं ७ पेजय्

चाबही दिप्य मेगु व्यवस्था मजूतले सी च्याके बीगु

यैं महानगरपालिका वडा नं. ७ यू चाबही दिपया विकल्प्य सरकारं मेगु दिपया व्यवस्था मयाःतले अन सी उइगु ज्याय् महानगरपालिकां छु न कर्थं हस्तक्षेप मयाइगु ज्यू दु। यैं महानगरपालिका सम्पदा विभाग्य

उगु दिप विवादयात क्या: ज्यू सहलह्य महानगरपालिका नगर प्रहरी प्रमुख राजु पाण्डे उगु दिपया विकल्प्य सरकारं मेगु दिपया व्यवस्था याना मविउतले दिप्य सी उइगु ज्याय् महानगरं ल्यं ७ पेजय्

Trendiest Fashion
At Price You Love

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

B. Arts

Nayabazar, Kirtipur-17

Banner, Flex Board
Glow Sign Board
Sticker Cutting / Printing
Screen/ Rubber Print
Self-ink/ Rubber Stamp
PVC(ID) Visiting Card & all kinds of press works

नेवा: राष्ट्रिय म्ये

च्वमि : दुर्गलिल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्ह्यतं भी फुकं हे छम्ह जु ई धुन
 भीगु लागाय भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन
 ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु
 भीगु नेवा: ध्यांय थव हे खः ज्यान भी सकर्यां छां
 जातितय् स्वायथ राज्यं लुइ कपं च्वयू फिलिमिलं
 राष्ट्रू भः भः धायूक न्याके भीगु चःति भीगु हिं

सम्पादकीय

संस्थागत अभ्यासय् भी छाय् कमजोर ?

भी नेवा: तय्के थः गु भाषा, संस्कृति, सम्पदा व इतिहासप्रति
अतिकं गौरवया भावना दु। वहे भावं बिलिबिलि जायका: भी
अनेक खलः पुचः व संस्था देयेकगुलि अतिकं च्वन्त्याः। अभ
भी पुखर्णिसें संस्था दय्के च्वन्त्याः धका: गुठी परम्परायात
उदाहरण विया: कनाच्वनी। वहे उदाहरण तया: भी नेवा: त
छधिछ्यपै धका: नं धयाच्वनी। तर व्यवहारिक अभ्यासय स्वया
यंकेगु खः सा संस्था दय्केत गुलि च्वन्त्याः संस्थागत अभ्यास व
प्रक्रियाय् धा: सा उतिकं हे कमजोर खनेदइ। संस्था नीस्वनेगु व
संस्थागत अभ्यास दथुइ छाय् थथे विरोधाभाषं जुइगु जुइ।
थुकिया गम्भीर समिक्षा याना: भी दथुइ दुगु संस्थागत अभ्यासया
कमजोरीयात चीकेगु कृत मयात धा: सा भीसं छुं नं कथंया
सामहिक उपलब्धी हासिल यायु फडमखु।

छु नं संस्था मंका लक्ष्य पूर्वकेगु निति नीस्वनेगु याइ । संस्था दर्ता ऐन २०३४ कथं संस्था दर्ता यायेगुलि नेवा:त मेरिं स्वयां छु नं कं कथं कमजोर खनेमदु । भीथाय् दुगु समुदाय आधारित आपालं संस्था थःगु भाषा, संस्कृति, सम्पदाप्रति अतिकं माया दया: नीस्वनातःगु खनेदु । थव नेवा:तयेगु छ्या बालागु व सबल पक्ष खः । अथे नीस्वनातःगु संस्थात मध्ये छु छु अपवाद संस्था बाहेक आपालं संस्थाया संस्थागत परिपाटी, अभ्यास, प्रक्रिया स्थापित यायेगुली धा:सा उलि सन्तोषजनकरूपं त्वयानाच्चंगु अनुभव याय् फयाच्चंगु मदु । भीके संस्थाया साधारणसभा याय् गुली गम्भीरता खने मदु । याःसां तवि उकिया निर्णय प्रक्रिया व छलफलया प्रक्रियाय् सक्रिय सहभागी जुइगु बानी मदु । संस्थाया खें व्यक्तिगत इस्यया रूपय कया: प्रस्तत यायेगु बानी द ।

भींगु भावनाअनुरूप च्यया तःगु संस्थाया विधानबमीजिम
 दायित्व निर्वाह याय्युलि धाःसा गुलि खँ ल्हाइ वकथं व्यवहार
 जुयाच्चंगु ख्तेमदु । भावना विलिबिलि जाइगु तर अभ्यास धाःसा
 कमजोर जुइगु अवस्थाप्रति अनेक ढंगं न्य्यसः मदंगु नं मखु ।
 धाथें भींगु भावना फी ध्वः की थें जक खःला ? वा भींगु
 भावना कंबल मनतुना जक खः गुगु भावनाय् विचार, संकल्प,
 प्रतिबद्धताय अभाव दु । वा भींगुलि खँ ल्हाय् न्य्यायः उलि कर्म
 याय्यत न्य्याय् मन्य्याःगु खः ? थज्याःगु न्य्यसःया लिसः भींसं
 ध्वाथुइक थःगु कर्म व्यवहारपाखें माले माःगु दु । थुकियात क्या:
 गम्भीररूपं आत्ममन्थन याय माःग द ।

संस्थागत विकासया परिपाटी केवल भावनां जक वइ मखु
यद्यपि भावना मदयेकं मगा: भावनायात संघर्षया उचाईं बी मफूत
धाः सा व हे भावनाया संसारय् भीत तनाच्चनी। भीगु भावना सही जू
मजू व्यवहारिक जू मजू धका: सीकेत नं भीसं उकियात व्यवहारि
करुपं कार्यान्वयन याना यंकेमा: । व्यवहार विनाया भावना केवल
खिउँथाए पला: न्ह्याके थें जक जुइ । अथे हे भावना मदुगु व्यवहार
केवल व्यत्तिगत स्वार्थ्य तक्यने फु । अथे जुया: भीगु भावना व
व्यवहार सन्तुलित व प्रयोगात्मक याद्यमाःगु थैया आवश्यकता ख: ।
थैया लोकतान्त्रिक समाजय् थःगु साभा विचाःया लागि संस्था
नीस्वनेगु मौलिक हक कथं सर्विधानं व्याख्या यानातःगु दु । थ्व भीगु
नैसर्गिक अधिकार नं ख: । व अधिकार नापनापं कर्तव्य मवल धाः सा
भीसं सामूहिक लक्ष्य उपलब्धी छु नं कथं हासिल याए फइमखु ।
अथे जुया: भीगु भावनायात व्यवहारिक रूप बीगु संस्थागत विकास
याना: राज्यं अधिकार कायगु निंति भावनाया पुखुलिं पिहाँ व्याः
यथार्थ्या धरातलय् वय्यमाःगु दु । भावना यथार्थपरक, अभिव्यक्ति
ज्याख्यं न्ह्याकेमा थैया समस्या मत्त जड्गु संजीवनी बटी ख: ।

ନୃପେନ୍ଦ୍ରଲାଲ ଶ୍ରେଷ୍ଠ

२१ फेब्रुअरी मातृभाषा
ह्यमिपिनिगु लाए तसकं लुमक्य
मा:गु दी। बंगलादेशय् भाषिक
अधिकारया आन्दोलन २१ फेब्रुअरी
१९५२ या दिनयात कया हालियकं
च्चपिन्स अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा
दिवस कथं हनिइगु यानाच्चंगु खः।
बंगलादेश छ्यू जक अज्या:गु देय्
खः, गुणिक हालिमयय् भाय्या कारणं
टुक्रा जुया: अस्तित्वय् बःगु देय् ज्यू
दु। राजनीतिक कारणं आपालं देय्
टुक्रा जुगु इतिहास दु, तर भाषाया हे
कारण कया: पाकिस्तानं टुक्रा जुगु
बंगलादेश छ्यू हे जक देय् ज्यू दु।
वहे कारणयाना मांभाय् प्रतिया प्रेमया
खँ वइ, अन बंगलादेशयात दसु बीया
नां कायेगु याइ। उगु हे दियात लुमकाः
थौकन्हय् अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवस
हनेगु यानावयाच्चंगु दु। वहे कारणं
हे अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवस हरेक
मातृभाषा प्रेमीतयुगु निति विशेष दिन
ज्यू दु। आ: नेपालय् न मातृभाषालिसे
सम्बन्धित थीथी संघ, संगठन, व्यक्ति
थुगु दियात विशेष दय्यकेत थीथी
कथंया ज्याइवः यानाच्चनी। नेवा:
पत्रकार राष्ट्रिय दबूलि न वंगु प्यद्दं
न्ह्यःनिसे न तःजिक ज्याभ्वः याना
वयाच्चंगु दु। मांभाय्या माध्यमं
पत्रकारिता यानाच्चर्पं पत्रकार अथवा
मातृभाषी पत्रकारतयुगु निति न थं छ्यू
विशेष व महत्वपर्ण दिं खः।

नेवा: समुदायलय् नेपालभाषा
 माध्यमं पत्रकारिता यानाच्चर्यांपि
 अथवा नेवा: पत्रकारतय् दथुइ
 मातृभाषा पत्रकारितायात वहसया
 विषय दयकेत, राष्ट्रिय स्तरय् नेवा:
 पत्रकारिता ख्यःयात म्हसीकेत नेवा:
 पत्रकार राष्ट्रिय दबुलिं ज्या यानावःगु
 दु। नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबु
 पत्रकारिता ख्यलय् छ्यु शमस्त कर्थं
 न्त्या: वनाच्चर्यु संगठन जुयाच्चर्यु
 दु। पत्रकार दबु स्थापना जुइधुकं
 मातृभाषा पत्रकारिता व समावेशी
 पत्रकारीताय् बहस व छलफल निरन्तर
 जगावयाच्चर्यु दु।

जुयावाच्युतु ।
दबुलिइ धर्मादित्य धर्मचार्य
मातृभाषा पत्रकारिता या:गु सच्छ दैं
क्यनेत्युगु सन्दर्भयात कथा: मातृभाषा
पत्रकारिता शतवार्षीकी हनेगु धका:
छूतःधंगु ऐतिहासिक निर्णय या:गु दु ।
धर्मादित्य धर्मचार्य ने.सं. १०४५स
बुद्धधर्म नांया पत्रिका पिथना: नेपालय्
हे मातृभाषा माध्यमया पत्रकारिताया
सुरुवात यानादीगु खः । अवलिसें
धर्मादित्य धर्मचार्य नेपा:या न्हापाम्ह
मातृभाषी पत्रकार नं जूगु खः । वहे
दियात कथा: पत्रकार दबुलिं ने.सं.
११४४ निसे ११४५ तक शतवार्षीक
उत्सव कथं मातृभाषा पत्रकारिता दिं

मातृभाषाप्रेमीपिसं लुमंके माःगु दिं

हनेगु निर्णय याःगु खः । उकिया निति
दबुलिं थीथी ज्याइवःत कवःछ्यूगु दु ।

मातृभाषा माध्यम
पत्रकारिता याःगु सच्छ दं क्यंगु लसताथ्
नेपालभाषाया छापा पत्रिका, अनलाइन
टेलिभिजन व रेडियोया इति हासनिसे
वर्तमानतकक्या पत्रकारितायात क्या
छू सफू पिथनीगु ज्ञानु दु। अथेहे
धर्मादित्य धर्माचार्यया किपा दुगु वहःय
पाँयम्बःलिसे हुलाक टिकट प्रकाशन
यायुत संघीय सरकारयात ध्यानाकरण
नं याइगु ज्ञानु दु। उलि जक मखसे
मातृभाषा बिकासया नितिं धर्मादित्य
धर्माचार्यया नामं धर्मादित्य धर्माचार्य

राजनीतिक कारण आपालं देय् ठुक्रा जुगु इतिहास दु तर
 भाषाया हे कारण कया: पाकिस्तानं ठुक्रा जुगु बंगलादेश हगु
 हे जक देय् जुगु दु । वहे कारणयाना मांभाय् प्रतिया प्रेमया
 खँ वइ, अन बंगलादेशयात दसु बीया नां कायेयु याइ । उगु हे
 दिंयात लुमंका: थौकनहय् अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवस हनेगु
 यानावयाच्वंगु दु ।

संचार प्रतिष्ठान नीस्वनेत नेपाल
सरकारयात दवाब बीगु नं क्वः ख्यागु दु
थुकथंया सकतां ज्यायात ज्याइवः य
नामय् ज्याइवः यायगु जक मखसे
लित्च्वः वइकथं न्त्याः वनेत पत्रकार
दबुलिं न्वकू सुरेन्द्र भक्त श्रेष्ठया नामय्
छाँ समिति नं नीस्वंगु दु।

संचार ख्यलय् नेवा: तय्यु
बिशेष योगदान दु। मातृभाषाय
न्हापाम्ह पत्रकार नापं पत्रिकाय
प्रकाशक धर्मादीत्य धर्मचार्य ख
धिगु खँ च्वय् नं न्त्यथनेधुन। अथेहे
नेपालय् दकलय् न्हापां पत्रकारतयू
संगठित या: म्ह नं छ्म्ह नेवा: नेपाल
टुडेया सम्पादक सत्यनारायण बहादुर
श्रेष्ठ खः। वयूकलं बि.सं. २००८
सालय् नेपाल पत्रकार संघ गठन याना
दकलय् न्हापां पत्रकारतयू संगठित
या: गु खः। अथेहे, बि.सं. २०१०
अग्रयां गंते पात्रकाम्यात कोटालायां

जस्तार ४ गति नातुप्रकाशनाद पाइरालाप
नेतृत्वय् गठन जूगु सरकारया न्हापांम्ह
संचागमन्त्री त्रिपरवर मिहं पृथग्न खः ।

सिंहयात जन्मकैद, सिद्धिचरण श्रेष्ठ व
धर्मरत्न यमियात १८ दँ, चित्तधरयात ६
दँ व धर्मादित्य धर्माचार्ययात स्वलाया
जेल सुजाय ब्यग खः।

उगु इलय् नेपालय् थःगु
मातृभाषां सफू पत्रपत्रिका छापे
यायमदु । अयुज्याः भारतया कलकत्ता
व कालिम्पोडं पत्रिका, सफू छापे याना:
सुचुकाः नेपा: हयूगु याइगु । व नं लँय्
हे ज्वन धाःसा जफत यानाबीगु । अथे
हे, ३० द न्ह्यः पंचायती व्यवस्थाय्
नं सरकारया बारे च्चलकि जेलय्
च्चनेमालीगु । थौं देसय् लोकतान्त्रिक
गणतन्त्र वयधंकुगु । अवस्थाय् तकं

सरकारं पत्रकारिता क्षेत्रय् व्यूपाः हयुगु
गबलें स्वःगु मदु ।

नेवा: पत्रकारिताया खँ
ल्हायूबलयू नेवा:तयूसं थौं स्वर्या ६७
दँ न्ह्यः हे नेपालभाषाया न्हिपौ पिकायू
धुंकुगु दु। फत्तेबहादुर सिंहया प्रकाशन
व सम्पादनयू २०१२ भाद्र महिनायू
नेपा:या स्वंगंगू न्हिपौकथ नेपालभाषाया
न्हापांगु न्हिपौ 'नेपालभाषा पत्रिका'
पिहावःगु खः। अ नेपालभाषाया
न्हापांगु व नेपा:या स्वंगंगू न्हिपौ खः।
नेपा:या न्हापांगु न्हिपौ धइगु 'आवाज'
पत्रिका हे खः। वयां लिपा 'समाज'
न्हिपौ वलसा 'नेपालभाषा पत्रिका'
स्वंगंगू थासय् लाः। नेपालभाषा
पत्रिका पिहावःबलयू खयू भासं हे
न्हिपौ अथवा धायू दैनिक पत्रिका
पिमदनि। थौंया इलयू पिहां वयाच्चंगु
'गोरखापत्र' दैनिक नं २०१७ सालयू
जक न्हिपौ जग खः।

चन्द्र शम्मेर प्रधानमन्त्री
जूबलय् साप्ताहिक पत्रिकाकथं
गोरखापत्र पिंदंगु खः । अर्नालि वालय्
निक्वः जुयाः लिपा तिनि दैनिक
जूगु खः । अथेहे पासा बाःछिपौ नं
ल्वः मंकेमज्ज्यु । आशाराम शाक्यया
सम्पादनय् च्छसापासाया प्रकाशनय्
२००८ सालय् समाचारयात प्राथमिकता
बिया: 'पासा' बाःछिपौ पिहांवःगु खः ।
लिपा थुगु पत्रिका दैनिया जुयाः छुं
ई पिहांवःगु खः सां लिपा दिनावन ।
वाःपौपाखे स्वयंबलय् विसं २०४१
सालय् पिहांवःगु 'राजमर्ति' वाःपौ हे
नेपालभाषाया न्हापांगु वाःपौ जूगु दु ।
वर्यां लिपा यक्व हे साप्ताहिक पत्रिकात
पिहांवलसा गुलिखे ईलिसे दिना नं वन ।
छ्यू इलय् तसकं लोकह्वाःगु, अतिकं
ब्ययबय् जूगु नेपालभाषाया साप्ताहिक
पत्रिकात इनाप वाःपौ, देशयमरुद्धयः
वाःपौलिसे आःया इलय् पिंदंगु नेपासः
वाःपौ, तिकिझ्याः वाःपौ नं थैया
इलय् निरन्तर जुइ मफ्यरुद्धुकल । इनाप
पत्रिकानेवा: पत्रकारिता ख्यःयात तःम्ह
हे पत्रकारत उत्पादन यानाब्यूगु दु ।
उगु इलय् इनाप पत्रिकाय् ज्या याःपिं
आपाःथे पत्रकारत थैतक नं पत्रकारिता
क्षेत्रय सक्रिय हे दनि ।

लिच्छविकालया इतिहासया छुँ खाँ

योगेन्द्रमान श्रेष्ठ

नेपा:या आपा: इतिहासकारतय्
लिच्छविकालयात स्वर्णकाल धाय् यः ।
स्वर्णकालयात धाय् ल्वयैक दयमा:गु
प्रमाण साक्षी, विकास प्रगति फुकं दया
नं अथे धायमा:गु खः । लिच्छविकाल
व काल खः न्त्यागु विषय माला
स्वःसां उकि गार्कं अध्ययन अनुसन्धान
यायागु थाय् दयाच्चनीगु खेन्दु । थथे
जुइगु धयागु लिच्छविकाल थ्यंबले
नेपा:या सभ्यता उच्च शिखरय् थेने
धुंकंगुया ज्वलन्त प्रमाण खः । लिच्छवि
कालयात कया माला स्वयम् धयागु उगु
ईया शिलापत्र जक हे खः । थ्व स्वया
अप्वः इतिहासय् प्रमाणया रुपं मा:गु
मा:गु ताइपत्र, स्वर्णपत्र, थ्याःसफू आदि
खः । थज्या:गु प्रमाण धा:सा भीसं
आःतक लुइके मफुनि । खला लिच्छवि
जुजु नरेन्द्रदेवया ग्वलया नाय् त्वालय्
च्चंगु अभिलेखय् ताम्प्रपत्रा उल्लेख
जुया च्चंगुयात कया धायैबले उगु इलय्
शिलापत्र जक मखु स्वर्णपत्र ताम्प्रपत्रं
तया नं थःगु कीर्ति, शासन व्यवस्थाया
आदेश तयु चलन दु धयागु खेन्दु ।
स्वर्णपत्र, ताम्प्रपत्र, धयागु गालय् यायूर्व
नगदेया रुप्य परिणत जुइगुया कारण नं
आः वया भीसं लुइके मज्गु खयूफु ।

लिच्छवि कालयात कथा
शिलापत्र त्वःता उल्लेख जुयाच्चनीगु
धयागु धार्मिक ग्रन्थत व वंशावलीत
खः। लिच्छवि शासन व्यवस्थायात
कथा नवाना च्चनीगु धार्मिक ग्रन्थत
धयागु पशुपति पुराण, हिमवत्खण्ड
व बराह पुराणत खः। च्यू उल्लेख
यानागु धार्मिक ग्रन्थयु छ्वाः म्हुत धायू
थे लिच्छवित वैशाली वया शासन
या:पिं धका नवाना च्यंगु खनेदु। (ऐमी
: २०५३:११) तर लिच्छवि शासकतयु
सुयातं थःपिं वैशाली वया किरातयात
त्याका शासन यानागु धयागु उल्लेख
खनेमदु। थौंतक लुयावःगु शिलापत्रय्
“किराँत” शब्द अंशुवर्माकालीन
हनुमानध्वाखाया छ्यू अभिलेखयु
जक उल्लेख खनेदु। थव विषययात
कथा हनेबहः म्ह इतिहासकार धनबज्ज

बज्राचार्य “.... तर स्पष्ट रूपमा “किरात” शब्दको उल्लेख अन्त पाइएको थिएन। यहाँ स्पष्ट उल्लेख भएको हुनाले लिच्छाविकालमा यहाँ किरात थिए भन्ने कुरा प्रमाणित भएको छ...” (वज्राचार्य : २०३०:३७६) उल्लेख यानावःग खनेदु।

लिच्छवि शासन व्यवस्था विषय
नवानाच्चंगु मेगु विषयवस्तु धयागु इलयू
बलयू च्यातःगु वंशावली भाषा
वंशावलीत नं खनेदु। वंशावलीयात
कया खँ ल्हायबले आःतक लुयावःगु
वंशावली दकले पुलांगु ने.सं. ५०८
तक उल्लेख जुयाच्चंगु भुजिमोललिपि
च्यातःगु गोपालराज वंशावली
खः। अगु वंशावली नं लिच्छवि
वैशाली वया नेपालयू शासन याव
धका उल्लेख जुयाच्चंगु खदेमदु।
लिच्छवि शासनया प्रारम्भयात कया
गोपालवंशावली अर्धसूर्य वंश प्रभावात
तेपालकिरातौ निर्मितन ॥ लिच्छवीवस्य
प्रवर्तते । तस्यपुत्राराजाशीणिमिस्यकाल
वर्ष५० ॥ (१९६६-११५) धका उल्लेख
यानातःकर्थ लिच्छवि जुजु किराततयूत
त्याका राज्ययात वयाकायू फिन्सं ५०
वर्ष राज्ययात धैग जक खेनेदत ।

गोपालराज वंशावली त्वःता
वि.सं. २०२० सालय “श्री ५या
सरकार पुरातत्व विभागंया प्रकाशनय
नयनाथ पौडेलं सम्पादन यानातःवगु
“भाषा वंशावली” लिच्छवि कालया
प्रारम्भयात कया थुकथं उल्लेख
यानातःगु खेनदुकिरात राजा
गलिज नेपाल मण्डलका राज्य गरिरहदा
समय दक्षिण दिशाका श्री निमिषांकार
महाप्रतापसँग धेरै दक्षिणी सैन्य साथ
आइ युद्ध गरीराजा भया। अस्य
भोग वर्वर्ष ५०. पौडेल २०२० -५१)
खयर न्त्यागुसा लिच्छवि शासन
प्रारम्भ जेसेलिं इतिहासयात मदयूक
मगाःग शासन व्यवस्था, शिलापत्रत,
मुद्रा, कला, साहित्य, नियम कानुनया
अवस्था, समाजया वास्तविक चित्रण,
मिस्त्र्य अवस्था समाजयाउत्थान
व विकासया लयं नापनाप प्रेम व
सद्भावयात कायम यानातैगु धार्मिक
समन्वयता लिच्छवि कालय प्रष्टरुपं
खेनदु। लिच्छवि कालस्वया
न्हापा गोपालकाल, महिषकाल
व किंरातकालय कयावंशावली
उल्लेख यानातःसा थथे खः धका भीसं
धायमपु। केवल अनुमान हे सम्म जक
धायफु। लिच्छविकाल स्वया न्हापायात
कया इतिहास शिरोमणि बाबुराम
आचार्याया धाप थकथं खेनदे “.....

ਛਤਾ ਖੱ ਛੁ ਧਾ: ਸਾਂ ਗੁਲਿਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦ੍ਵਾਨਤ ਯੂਸ਼ੰ ਨੇਪਾ: ਚਾ ਇਤਿਹਾਸ
ਚਵਧਾ ਵੰਪਿ ਫੁਕਸਿਨ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀਯਾ ਅਧਾਰਯ ਚਵਧਾ ਵਨ। ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ
ਗੁਲਿ ਨ ਵਿ਷ਧ ਵਸਤੁਥਾਤ ਅਤਿਰੰਜਿਤ ਧਾਨਾ: ਤੁਲਲੇਖ ਧਾਨਾ ਤੈਗੁ
ਖਨੇਦੁ। ਵ ਇਤਿਹਾਸਧਾ ਲਾਭਿ ਪ੍ਰਮਾਣ ਧਾ: ਸਾ ਜੁਝਮਖੁ ਅਥੇ ਖ: ਸਾਂ
ਵੰਸ਼ਾਵਲੀਯਾ ਆਧਾਰਯ ਇਤਿਹਾਸ ਚਵ: ਸਾਂ ਅਮਿਸਿੰ ਵ ਈਧਾ ਵਰਤਮਾਨਧਾ
ਨ ਤੁਲਲੇਖ ਜੁਝਮਧਾ ਕਾਰਣ ਅਮਿ ਮਹਤਵਪੂਰ੍ਣ ਜ੍ਰਵਨਿਗੁ ਖ:।

किरातकालको केही ऐतिहासिक प्रमाण पाइदै पाइदैन। किरातकालमा यहाँ सभ्यताको प्रवेश भएको थिएन। सभ्यताको प्रवेश जहाँ हुँदैन, त्यहाँ इतिहास हुँदैन। लिच्छविकालमा जव सभ्यताको प्रवेश भयो, अलि खेरि इतिहास शुरु हुन्छ। किरातकाल भनेको के हो सभ्यताको प्रवेश हुनुभयो पाहिलेको काल हो (बज्राचार्य २०२९-१)

विना प्रमाण इतिहास जुइ मखु थ्व
सत्य खः। इतिहासमा लिखत हे प्रमाण
अनुसार जुइ। तर नेपा:या इतिहास
प्रमाण स्वया वंशावलीया आधारय्
इतिहासया लेखन शुरु जुल। वनं
दकलय् न्हापो नेपा:याइतिहासया ज्या नं
विदेशी पाखें जूवन। नेपा:या इतिहास,
वि.सं १८४९ पाखे नेपा: व तिव्वतया
विचय ल्वापु जुयाच्चंवते व ल्वापुया
जानकारी कायत इष्ट ईण्डया कम्पनी
पाखेंदूत जुया वः:म्ह कर्कप्याष्ट्रिकं
बल बअअयगलत या बर्फी पञ्चनमय
या त्भउर्वा च्वसेलि शुरु जुगु खेनेदु।
वि.सं १८७१/७२ या नेपाल अंग्रेजया
युद्ध नेपाल सुगौलो सन्धि यायमाल,
वहे सुगौलि सन्धि अनुसार निगू देशया
थःथःगु रेजिडेंसि च्वनिगु जुल। अथे
रेजिडेसि च्वनिगु जुसेलि कर्मचारीत
नंवंइगु जुल। अथेकर्मचारीजुया वः:पि
कर्मचारीत मध्ये हेमिल्टन, औल्डफिल्ड,
व्रायन हडसन, डेनियल राइट्स थज्यापि
कर्मचारीतयसु नेपा:या इतिहासय्
ल्हा: न्हयाक्खु खेनेदु। तर छता खँ
छु धा:सा गुलिनं विदेशी विद्वानतयसुं
नेपा:या इतिहास च्वया वीर्पं फुकसिनं
वंशावलीया अधारय् च्वया वन।
वंशावली गुलि नं विषय वस्तुयात
अतिरंजित याना: उल्लेख याना
तैगु खेनेदु। व इतिहासया लागि प्रमाण
धा:सा जुझमखु अथे खःसां वंशावलीया
आधारय् इतिहास च्वःसां अमिसं व
ईया वर्तमानया नं उल्लेख जुइयाया
कारण अभ महत्वपूर्ण जूवनिगु खः।
व इतिहासया लागि वल्लागु प्रमाण जू
वनिगु खः। अर्थे महत्वपूर्ण जूवनिगुया
ज्वलन्त उदाहरण छ्यू भीसं डेनियल
राइट्सयात हे कायफु। डानियल राइट्स
जंगवाहादरया इल्य विटीस भारतया

रेजिडेण्ट्यू सर्जन जुयावःम्ह खः।
डेनियल राइटस नेपालयू च्वनाजःछिया
यलया पण्डित गुणानन्दयाके थ्रुप
वंशावली स्वया History of Nepal
च्वःगु खनेदु। डेनियल राइटस उगु
ईतिहासयू जंगबहादुरयात कया उल्लेख
थुकर्थ यानातःवगु दु “.....He has
obtained a most astonishing
hold upon the country. His
word is law and his power
seems unlimited...” (Wright:
1972:67) गुगु उगु ईया यथार्थ खँ
खः। उगु इलयू जंगबहादुरयात कया सुन्न
नेपा:मिं थुकर्थ च्वयू फै मर्खु। विदेशी
विद्वानपिं वंशावलीयात आधार दय्यकः
ईतिहास च्वसां वर्तमानयात कया:
उल्लेख यानातःगुलिं अमिसं च्वःगु
ईया वर्णन ईतिहासया लागि न्हायक थे
जवनीगु खनेदु।

जूनपाँ जानु । लिच्छविकालीन इतिहासयात
कथा यथार्थ विवरण धा:सा वि.सं. १९३७ पाखोन्से श्रु जुल धायमा ।
छायूधा:साँ वि.सं. १९३७ सालपाखे
भगवानलाल इन्द्रजी लिच्छविकालीन
२३ पा: शिलापत्रत प्रकाशनय् हल ।
भगवानलाल इन्द्रजी लिच्छविकालीन
शिलापत्रत प्रकाशनय् हःगु शिलापत्रतय्
मानदेवया चांगु अभिलेखय् थः अबु, बाज्ञा,
मानदेवं चांगु अभिलेखय् थः अबु, बाज्ञा,
बराजुया उल्लेख यायगु क्रमय् वृषदेवया
काय् शंकरदेव, शंकरदेवया काय् धर्मदेव
व धर्मदेवया काय् मानदेव धकाः प्रष्टसप
उल्लेख याना दुसा गोपालराज वंशावली
हे कथा धायगु खःसा उकि मानदेवया
बाज्ञा बराजुया उल्लेख याय् क्रमय्
उलटपुलट ताल याना तःगु खेनेदु अगु
वंशावली विश्वदेव (वृषदेव) धुंकाः
मानदेव, मानदेव धुंकाः शंकरदेव व
शंकरदेव धुंकाः धर्मदेव उल्लेख यानातःगु
खेनेदु (रेमी : १९६६:११६)
भगवानलाल इन्द्रजी नेपा:या थुकथ
शिलापत्र प्रकाशनय् हर्सेल इतिहासयात
थःगु लेखन दयकाच्चर्पि वंशावलीयात
कथा: विश्वास कम जयावन । थुकिया
नापं नेपा:या विद्वान्तय् न थुखेपाखे ध्यान
वन । इन्द्रजीया प्रकाशन शिलापत्रय
दक्कले न्हापां मिखा ब्यक्तम्ह संस्कृतयात

विद्वान बाबुराम आचार्यजी खः । इन्द्रजी
पिका:गु शिलापत्र मिखा वैसेलि बाबुराम
आचार्य लिच्छविकालय थम्हं खंको
सिक्व छ्पा: छ्पा: दतले शिलापत्र ब्वना
व्याख्या समेत याना प्रकाशन यायगु सुरु
या:गु खनेदु । बाबुराम आचार्यया इलय्
लेख प्रकाशनय् हयगु उल्ल अःपुगु ज्या
धा:सा मखु छायूधा:सा राणा शासनया
इलय् लेख च्विपित्त विशेष निगरानीं
व शंकाया दृष्टि स्वद्गु खः । अमित
मयल धा:सा त्वह मदु त्वहः तया:
जेल सजाँय समेत बिद्गु खनेदु । तर
बाबुराम आचार्य थःगु ज्या मत्वःतु
नेपा:या लिच्छविकाल, मल्लकालया
सिलापत्र ब्वब्बं आरिखरय् बाबुराम
आचार्यया मिखाया ज्योति हे तन । नेपाल
सरकार बाबुराम आचार्ययात “इतिहास
शिरोमणि” उपाधिं छायूपित्तबले अनया
पूर्णरूप मिखाया ज्योति मदया का हे
जुइधुक्कू खनेदु । मिखा निपां मखुसा
वयकल नेपा:या इतिहासया पुरा प्रमाण
सहित सफू समेत च्वयगु थःगु जीवनया
अन्तकालतक जारी यानावंगु खनेदु ।

लिच्छवीकालया विषय अध्ययन
अनुसन्धानया युग धयागु बीसौं शताब्दी
खः । खास हे धायगु खः सा बीसौं
शताब्दी नेपा:या इतिहासया विषय आपा
हे कुना काप्चा तक मालोज्या जुल ।
इतिहास शिरोमणि बाबुराम आचार्य
शुरु या:गु लंपुइ आपा: विद्वानपिंसं थःगु
ई पा:गु खनेदु । थौ नेपा:या इतिहास
जहाँ थिइका बिङ्गु लंपुइ इतिहास
शिरोमणिनिसें कथा: थःगु अमूल्य
ई पानावःपिं नयराजपन्त, गुम्हेसिया
संस्थागतरूपे हे ज्यान पाना वन । थुकर्थ
हे ई पानावर्पं धयागु विशेष याना डा.
दिल्लीरमण रेमी, धनबत्र बज्जाचार्य,
योगी नरहरीनाथ, सूर्यीवक्रम जवाली,
हेमराज शाक्य, शंकरमान राजवशी,
सत्यमोहन जोशी, आदिपिं उल्लेखनीय
खः । लिच्छवीकालया इतिहासयात
जहाँ थीकेगु ज्याय् वय्कःपिन्त सदां
लुमका हे च्वनी ।

लिधंस

१. लिच्छविकालको अधिलेख - धनबज्र बज्राचार्य २०३०
 २. प्राचीन नेपालको राजनीतिक इतिहास - डा. जगदिशचन्द्र रेमी, २०५३
 ३. Medieval Nepal Part III D.R. Regmi - 1966
 ४. बाबुराम आचार्य र उहाँका कृतिहरू : सं धनबज्र बज्राचार्य
 ५. भाषा वंशावली : नयनाथ पौडेल २०२० प्रातत्व विभाग

छत्रपाटी नि:शुल्क चिकित्सालयया ६७ क्वःगु वार्षिकोत्सव क्वचाःगु दु। उगु ज्याइवलय् मूपाहाँ कर्थं प्रतिनिधिसभाया सांसद व पुलाम्ह उपप्रधानमन्त्री प्रकाशमान सिंह भायादीगु खःसा यैं महानगरपालिकाया प्रवक्ता व १७ बडाया अध्यक्ष नवीन मानधरया पाहाँ कर्थं भायादीगु खः।

चिकित्सालयया अध्यक्ष मनोजमान श्रेष्ठया सभाध्यक्षताय् जूगु उगु ज्याइवलय् न्वासें मू पाहाँ सिंहं चिकित्सालयया इतिहास लुप्तकुसें सेवा यायेगु भावनां हे शुगु चिकित्सालय चायेकूगु खँ न्त्यथनादिला अथेहे पाहाँ मानन्धरं चिकित्सालयं सुरु निसें हे गरिब असहायपिंत सेवा याना वयाच्वाङु खँ न्त्यथंसे चिकित्सालयया विकासया निंति थः न्त्याबले लगे जुयाच्वनेगु खँ कनादिल। ज्याइवलय् अध्यक्ष श्रेष्ठं छत्रपाटी नि:शुल्क चिकित्सालयया सेवा विस्तारव भविष्यय् यायेगु ज्या बारे कनादीगु खः। उगु ज्याइवलय् चिकित्सलयय् ३० दं, २५ दं व फिदं सेवा याःपिं व उत्कृष्ट कर्मचारीतयूत सम्मान नं याःगु खः। कुमारदेव मानन्धरं लसकुस याःगु ज्याइवलय् मेडिकल डाइरेक्टर डा. सन्तोष मानन्धरं चिकित्सालयय् जूगु सुधारया बारे खँ तयादीगु खः।

સિ પુન્હી : સ્વરસ્થાનીયા બાખં ધુંકેગુ પુન્હી

जितेन्द्र बिलास बग्राचार्य

श्री स्वस्थानी बाखनयू
योनी आसामे कुतुवंगु
थाय् पीठ कामरूप धः
कामारख्या व मैरवया
लिङ्ग्यात कामरूप,
गोरखपुरया मल्ल
ग्रामय ज्ञवंगु लप्पा कुतु
वंगु थाय् मल्लेश्वरी,
मैरव लिङ्ग्यात मल्ल
धका: च्यातःगु
बाहेक मेंगु दक्ष अङ्ग
पतन पहाड हिमाल व
तराइ लागाय् कुतुवंगु
च्यातःगु दु । नेपा:या
५२गु थासय् आः नं.
शक्तिपीठ व महाधःया
प्रतीक शिवलिङ्ग व
मैरवकथं हना वयाच्वंजु
दु । थथे छग्गु हे अङ्ग
स्वथाय् प्यथाय् नं दु,
गथे कि दुपोद्यः यल व
खपय् नं दु ।

सिल्लाथ्व पुन्हि, माघ शुल्क
पक्ष पुन्हि, थ्व पुन्हि कुन्ह खास हे
जात्रा नखःकथं हनावःगु खनेमदु।
साधारणतया मेमेगु पुन्हिं बहालयु,
त्वालयु, द्यःया थायू स्तोत्र ब्नेनेगु,
दाफा थाना: भजन यायगु याइ।

मिलापुन्हि निसे बहनि श्री
स्वस्थानी वाखं कनेगु, सुथय् सुथय्
मार (माधव नारायण) मारहाले गुन,
लच्छयक श्री स्वस्थानी ब्रत नं थ्व हे
पुन्हि कुन्ह क्वचाच्यकी । श्री स्वस्थानी
वाखं ब्रतयात कया: थीथी व्यक्तिपिण्डं
विद्यावारिधि नं यानातःगु दु । थ्व
वाखयात कया: संस्कृतर्वद् विद्वान
गुरुपीणिगु थःथःगु हे मत दु । छुं छुं खँय्
मत भिन्नता अले एकता नं दु ।

थ वाखं नेपालमण्डल हे उत्पत्ति
जूगु व मौलिक खः धइगु खँय् छागु
हे मत दु। श्री स्वस्थानीया मू पात्र
गोमयज्जु (गोमा) व वयूकःया कायू
नवराज हे खः। श्री स्वस्थानी खँगः
सन् १८९० प्रचलित वामन शिवाराम
आटेक्या प्रशिद्ध व्यवहारिक संस्कृत-
अंग्रेजी शब्दकोषय् न श्री स्वस्थानी
खँगःया अर्थ च्यातःगु मदुगुलि न
थ नेपालमण्डलय् चलय् जूगु संस्कृत
खँगः खः। संस्कृत भाषाय् न वैदिक
संस्कृत व थःथःगु थासय् चलय् जूगु
संस्कृत खँगः न दु। श्री स्वस्थानी
स्वःस्थानया थःथःगु थासय् चर्चीपं द्यः
खन धाइ।

पौराणिककालय् पार्वती श्री
स्वस्थानीया ब्रत च्वना: महाद्यः (शिव)
भाः त लाः गु, गोमयजुं श्री बस्वस्थानी
ब्रत च्वना: या: गु फलं काय्
नवराज जुजु जूगु खँ न श्री स्वस्थानीइ
न्त्यब्यव्यातः गु दु।

श्री स्वस्थानी देवी निपा लहा:
दुम्ह, छपा लहातं त्रिशुल व मेगु लहातं
अभय वर बियाच्चंगु दु।

गन्त प्यपा लहा: दुम्ह अष्टमात्रिका
चा: हिकातः म्ह लहार्ति खड्ग, ढाल,
त्रिशुल व अभय वर बियाच्चंम्ह नं दु ।
मेमेगु बाखंथे श्री स्वस्थानी बाखं नं
गुरुशिष्य परम्पराकथं न्वयाना वयाच्चंगु
जुइ । श्रुति स्मृतिकथं न्यनेगु, लुमंकेगु
अले हाकनं कनेगु । थथे हे विकासया
ऋग बाखं लिपिबद्ध जुजुं वन जुझ्मा: ।
उगु इलय धार्मिक खेत देवभाषां
च्चयोमा: धका: संस्कृत भाषां च्चल
जुइ । नेपाल सम्वत् ६९३ कागुन शुक्ल
पञ्चमि कन्ह संस्कृत भासं च्चयातःग

च्यापौ जक दुगु श्री स्वस्थानी राष्ट्रिय
अभिलेखालयस दु । थ्व संस्कृत भासं
च्यातःगुलिं नं गनं गनं नेपालभाषा
नं दु । नेपालभाषां नेपाल सम्बत्
७२३सालं श्री स्वस्थानी च्यातःगु दु ।

थ निगुलि हे ताडपत्रय

शक्तिपीठ दयावल, नापं शिव लिङ्ग
वा भैरव उत्पत्ति जुल । उगु बाखनय
नेपालय नं पुलि कुतु वंगु थाय् दु ।

थ्व थायूयात माहामाया
पीठ धाइ धकाः च्यातःगु दु, तर

नेपालयू नं गन धका: स्पष्ट यानातःगु

६४

मनूया विवेक तन कि पशु
धइगु प्रतीककथं दक्षयात् छ्यं दुगुचिगु
तयाबीगु व संसारय् प्रेम वियोग ति
तःधंगु छुं दइमखु धकाः महाद्यवं हे
ताण्डव नृत्य या:गु व विलाप या:गु
क्यनातःगु दु। महाद्यःया दक्षिणपाखें
हरिहर अर्थात् महाद्यः व नारायणया
छ्या हे रुपु जुया प्यपा ल्हातिइ त्रिशुल व
चक्र, पदम व अभयवर वियाच्चंगु दु।
प्यखेरं प्याम्ह द्यःपिनिगु ज्वंसा पा?।
थन थ्वयात् हरिहर प्याम्ह नारायण देगः
धाइ। थ्व थासय् चण्डेश्वरी पीठ दुसा
थन ३३गू कोटी द्यःपिं दु। थन वनाः
छक्वः चाःहिल धा:सा मेथाय् कनेम्वा,
दक्व द्यः चाःहिला: या:गु पूण्य प्राप्त
जुइ धाइ।

अथे हे खोनाया सिकाली नं दक्ष
प्रजापर्ति यज्ञ याःगु थायू धाइ । थन
प्रतीककथं मोहनिया सप्तमि कुन्हु यज्ञ
याना: सिकालि द्यःप्याख्यं हुला: यज्ञ
याना: छ्यालब्याल याइ । थन थ्वकुन्हु
बाडेक मेत्वलयं गञ्ज गायं मन्जा धार ।

चन्द्रावर्ती लच्छितक श्री
स्वस्थानी ब्रत च्वना: उद्धार जूगु थाय्
मालनदी लच्छिर्यकं ब्रत च्वनी।

सारांगिया रामचन्द्रका ब्रत व्याधि।
 ब्रत च्वनीपित्त थीथी
 थासयू च्वंगु द्याया थायू यंकेगुयात
 परदेश वनेगु धाइ। दकलय् न्हापां
 साँखु बज्रयोगिनी, पशुपति (माघ कृष्ण
 पक्ष चतुर्दश) कुन्हु बहनि पशुपति
 निसें फटिप (और्सी), फटिपनिसे
 शंखमूल, सकव (पाल) सकवनिसे पन्ति
 (माघ शुल्क पक्ष चौथि), पन्तिनिसे
 सकव (पञ्चमी), नाला दोभान च्वयू
 (भोखुसी सिथयू) (षष्ठि), सकवनिसे
 चाँगुनारायण वनेगु (एकादशि)
 चाँगुनारायणनिसे सकव द्वादशि कुन्हु
 वनी। थथे हे खुप, तोखायू थीथी
 थासयू मंका वा याकचा नं ब्रत च्वनेगु
 या।

श्री स्वस्थानी बाखं व ब्रत
नेपालमण्डलया मौलिक बाखं व
ब्रत खःसा थुकी भीगु भाय् लिपि
च्चयातःगु अले भीगु हे भासं कनेगु
ग्रन्थ खः। थौकन्हय् वयाः बाखं कनेगु
ब्रत च्चनेगु थीथी थासय् थीथी जातिपि
च्चनेगु यायद्युक्तल । सुर्थिनिर्देः ब्रत
च्चनाः सन्ध्या इलय् छै छैय् बाखं कनेगु
श्री स्वस्थानी बाखं थ्व हे सिरुहि कुन्हु
कवचायकी ।

हरेक मंगलवार राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक

मंचा साप्ताहिक

माला: माला: भवनादिसँ ।

Mero Saptahik

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नहोस ।

आउटडोर भेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ

